

SVĚTOVÁ LITERATURA OD POLOVINY 19. STOLETÍ

Mgr. J. Bělinová

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GEORGE ORWELL

VY_32_INOVACE_06_3_19_CJ

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŽIVOTOPISNÉ ÚDAJE A CHARAKTERISTIKA AUTORA

- 1903-1950
- anglický prozaik, esejista, novinář
- vl. jménem Eric Arthur Blair
- pseudonym si zvolil podle anglické řeky
- pracoval u indické imperiální policie na Barmě (pro nesouhlas s imperiální politikou odešel)
- byl levicového smýšlení, ale kritik stalinismu
- účastnil se španělské občanské války
- Za druhé svět. války redaktor BBC

DÍLO

- tvorba společensky a politicky angažovaná
- využil své osobní zkušenosti a společenskokritické názory
- zabýval se soudobým stavem anglické společnosti
- bojoval za čistý jazyk, vystupoval proti špatné novinářině
- byl literárním kritikem
- psal reportáže a eseje

DÍLO

- **Farma zvířat**

- novela, alegorie totalitního režimu
- prasata představují vůdce v totalitním režimu
- vysvětlení vzniku a praktik totalitního režimu

- **1984**

- antiutopie
- názorně vylíčil metody sloužící ke zlomení vůle
- popsal principy fungování totalitní vlády
- vytvořil fiktivní jazyk newspeak

Tato dvě díla mu přinesla proslulost.

1984 - UKÁZKA

- Vzpomínáš si,” pokračoval, “jak sis zapsal do deníku Svoboda je svoboda říkat, že dvě a dvě jsou čtyři?”

“Ano,” řekl Winston.

O'Brien zvedl levou ruku hřbetem k Winstonovi, palec měl skrytý a čtyři prsty roztažené.

“Kolik prstům držím nahoře, Winstone?”

“Čtyři.”

“A když Strana řekne, že to nejsou čtyři, ale pět, kolik jich bude potom?”

“Čtyři.”

Slovo zaniklo v záchvatu bolesti. Ručička na číselníku vystřelila na padesát pět. Winstonovi vyrazil po celém těle pot. Do plic vnikal vzduch a vyrážel z něho v hlubokých vzdeších, kterým nemohl zabránit, ani když zatnul zuby. O'Brien ho pozoroval, čtyři prsty stále ještě roztažené.

Odtáhl páku. Bolest povolila jen nepatrně. “Kolik prstů, Winstone?”

“Čtyři.”

Ručička vyskočila na šedesát.

“Kolik prstů, Winstone,”

“Čtyři! Čtyři! Co jiného můžu říct? Čtyři!”

OTÁZKY A ÚKOLY

- 1. Označ literární druh: lyrika – epika – drama
- 2. Označ literární formu: próza – poezie
- 3. Označ žánr: povídka – novela – román – báseň - romaneto – pohádka – pověst – óda
- 4. Napiš hl. myšlenku díla.
- 5. Stručně popiš děj.

ODPOVĚZ:

- 6. Kdy a kde se děj odehrává?
- 7. Charakterizuj hlavního hrdinu.
- 8. Obecně charakterizuj chování člena Strany a porovnej s chováním prolétů.
- 9. Vysvětli pojmy: newspeak

Valorizace –

Angsoc –

Doublethink –

Ideozločin –

Udržovací válka –

Lamini -

ODPOVĚZ:

- 10. Porovnej chování Strany a Bratrstva.
- 11. Popiš některé praktiky ideopolicie.
- 12. Vypiš tři ústřední hesla Angsocu, pokus se je vysvětlit.
- 13. Vystihni hlavní myšlenku díla a jeho nadčasovost.

POUŽITÁ LITERATURA

- ORWELL, G. 1984. 1.vyd. Praha: Naše vojsko, 1991
ISBN 80-206-0256-9
- ANDREE, Lukáš, Ivana DOROVSKÁ a Lenka ŠEBELOVÁ. *Literatura pro 3. ročník středních škol*. Vyd. 1. Brno, c2009, 3 sv. ISBN 978-80-7358-137-4.
- POLÁŠKOVÁ, T., MILOTOVÁ, D., DVOŘÁKOVÁ, Z., *Literatura – přehled stredoškolského učiva*. 2. vydání Třebíč: PETRA VELANOVÁ, 2010. ISBN 80-902571-6-x